

MEER DAN EEN BIERTJE,

Versie 15 februari 2007

Projectvoorstel voor een aanpak voor jongeren tussen 12 – 16 jaar die worden aangehouden op basis van APV of strafrecht omdat ze hinder of overlast veroorzaken of andere delicten plegen onder invloed van alcohol.

1 Inleiding

Zowel in de Regio Stedendriehoek als de Regio IJsselland zijn twee projectgroepen, ingevuld door vertegenwoordigers van de gemeenten, de politie, TACTUS, instelling voor verslavingszorg, de GGD'en en Bureau Halt, bezig met het opstellen van een regionaal alcoholmatigingsbeleid. Het probleem van overmatig drankgebruik op jonge leeftijd en de risico's daarbij worden onderkend en er wordt gezocht naar manieren om het drankgebruik onder jongeren terug te dringen.

Uiteindelijk moet dit ertoe leiden dat jongeren onder de 16 jaar niet drinken.

Met betrokken partners wordt gezamenlijk gekeken naar de mogelijkheden om te komen tot een **samenhangend beleid**. Daarbij zal rekening worden gehouden met b.v. beschikbaarheid van alcohol, naleving van de wetgeving betreffende verkoop, prijs en leeftijd.

De gemeente Deventer participeert in beide projectgroepen, maar heeft aangegeven op korte termijn al met een concreet project te starten. In dit projectplan is een verdere uitwerking gemaakt van het vanuit de politie geopperde idee om dronken jongeren thuis af te leveren met daarbij de verplichting dat zij een alcoholpreventie activiteit gaan volgen.

2. Probleemanalyse

In zijn brief aan de Tweede Kamer over het thema Alcohol en jongeren d.d. 24 maart 2006 schrijft minister Hoogervorst "*Hoewel het totale alcoholgebruik in Nederland licht daalt, is de ontwikkeling in het alcoholgebruik onder jongeren zorgwekkend. Zeven van de tien kinderen drinkt al op of vóór hun twaalfde jaar het eerste glas alcohol. Eenderde van de 15 jarigen is maandelijks dronken. Nederlandse jongeren drinken het meest frequent van Europa en drinken per avond erg veel.*"¹ Deze uitkomsten uit recente onderzoeken maken duidelijk dat er maatregelen nodig zijn om het alcoholgebruik onder jongeren en met name kinderen terug te dringen.¹

2.1 Gevolgen van alcoholgebruik voor jongeren

Alcoholgebruik door jongeren brengt veel gezondheidsrisico's en maatschappelijke problemen met zich mee.

- De risico's hebben te maken met de invloed van alcohol op **gezondheid en schoolprestaties**:
 - Uit onderzoek blijkt onder meer dat overmatig alcoholgebruik de hersenen schaadt. De dag na een avondje drinken, is het geheugen slechter. Met name het lange termijn geheugen is (tijdelijk) aangetast. Je onthoudt dingen minder goed.
 - Door een eventuele kater is concentreren op school moeilijker
 - Je slaapt slechter door alcohol
 - De kans op een alcoholvergiftiging is bij jongeren groter. Ze drinken vaak veel in korte tijd (binge-drinken²)

¹ The ESPAD report 2003, Alcohol and other drug use among students in 35 European Countries. Internationaal onderzoek onder scholieren die in het jaar van onderzoek 16 jaar werden.

² 'Binge' is het Engelse woord voor fuif. Maar binge drinken is meer dan fuiven. 'Binge' is in een groep of alleen tijdens één gelegenheid veel meer drinken dan verantwoord is. Zo kan je lichaam in korte tijd vergiftigd worden (met alcohol). Binge drinkers worden niet zo snel als problematische drinkers gezien. Zij drinken vaak gezellig in een groep en stoppen daarna weer.

Bovendien is hun lichaam nog extra kwetsbaar voor drank. Door drank en drugs steeg het aantal alcoholvergiftigingen onder jongeren van 13 t/m 17 jaar met 44 procent.

- Jong beginnen met drinken geeft meer kans op verslaving en op gebruik van tabak en andere drugs.

Als kinderen voor hun 15^e beginnen met drinken, is de kans groter dat ze alcoholverslaafd raken op latere leeftijd. Van de jongeren die voor hun 13^e beginnen met drinken, is 40% op een bepaald moment in hun leven alcoholverslaafd.

- Jongeren die alcohol hebben gedronken hebben vaker onveilige seks

❑ **Ruzie en ongelukken**

Vier van de tien agressiedelicten wordt onder invloed van alcohol gepleegd. Jongeren drinken vaak veel in korte tijd. De remmingen vallen hierdoor weg en ze verliezen de controle over zichzelf. Onder invloed reageer je daarom soms agressiever dan in nuchtere toestand. Met ruzie of gewelddadig gedrag tot gevolg. De gevolgen hiervan kunnen tot lange tijd na het plegen van het delict merkbaar zijn (zie bijlage 1) Alcoholgebruik verhoogt de kans op ongevallen.

❑ **Alcoholproblemen op latere leeftijd**

Hoe jonger je begint met drinken, hoe méér je drinkt, hoe groter de kans op alcoholproblemen op latere leeftijd.

2.2 Drinkgedrag en omgeving

Het drinken door jongeren wordt door meerdere factoren bepaald. Een rol spelen o.a. de maatschappelijke context, alcoholreclame, het voorbeeldgedrag van de ouders, opvoedingsstijl van de ouders, rol van vrienden en persoonsgebonden factoren. Deze persoonsgebonden factoren zijn o.a. kennis, houding, vaardigheden en mogelijkheden. Drank is in de omgeving van een kind heel vanzelfsprekend geworden. Ouders zeggen geen nee tegen gedrag dat ze van zichzelf normaal vinden (b.v. elke dag een fles wijn bij het eten).

2.3 Ouders / opvoeding

Rutger Engels, hoogleraar Orthopedagogiek van de Radboud Universiteit Nijmegen, doet onderzoek naar preventie van alcoholgebruik bij jongeren en de rol van de opvoeding daarbij.

De rol van ouders is echter niet zo grondig onderzocht als je wel zou vermoeden. We hebben amper kennis over op welke aspecten van de opvoeding we ons moeten richten. Preventie gericht op betrokkenheid van ouders moet wel zo veel mogelijk gebaseerd zijn op accurate kennis over de invloed van ouders.

Wat weten we van de rol van ouders bij alcoholgerelateerde opvoeding?

- Uit zijn langdurige onderzoek onder 10.000 jongeren blijkt dat de invloed van ouders op het alcoholgebruik van hun kinderen veel langer doorwerkt dan ze zelf vaak denken.
- Ouders hebben invloed, en degenen die zich dit realiseren zijn effectiever
- Ouders hebben, als het om alcohol gaat, niet minder invloed op 15-jarige kinderen dan op 13-jarige.
- Onderzocht is of ouders wéten of hun kind drinkt. Uit dit onderzoek blijkt dat veel ouders de kennis hierover ontbreekt. Ze onderschatten ook nog het drinkgedrag van hun kinderen. Dit maakt het nog moeilijker voor ouders om adequaat met alcoholgebruik van hun kinderen om te gaan. Vooral ouders die het helemaal onderschatten doen er weinig aan (minder regels, amper afspraken).
- Het stellen van duidelijke regels als zoon of dochter nog niet drinkt, kan uitstel van beginnen met drinken tot gevolg hebben.
- Ook ouders die zelf drinken, kunnen regels stellen die effectief zijn.
- Niet eindeloos praten, maar duidelijk en stellig, en **op tijd!**

- Wellicht is de beste manier om vroege aanvang bij adolescenten te voorkomen: zelf minder gaan drinken als ouder (dit geeft duidelijke normen aan!)

3. Deventer project “Meer dan een biertje”

3.1 Inleiding

De gemeente Deventer wil vooruitlopend op een regionaal alcoholmatigingsbeleid al eerder lokaal initiatief nemen. Het project “Meer dan een biertje” heeft als doel jongeren, met name jongeren onder de 16 jaar, en hun ouders bewust te maken van de risico's van alcoholgebruik op jeugdige leeftijd, en wil daarmee problemen op langere termijn voorkomen.

Er wordt getracht de tolerante houding ten aanzien van (overmatig) alcoholgebruik door jongeren een halt toe te roepen en een duidelijke boodschap over te brengen: onder de 16 geen alcohol.

Ouders hebben hun verantwoordelijkheid maar hebben onvoldoende het idee dat ze invloed uit kunnen oefenen op het alcoholgedrag van hun kind. Ze denken dat grenzen stellen averechts werkt: “ze doen het anders tóch”.

Ouders moeten de verantwoordelijkheid weer oppakken en grenzen stellen.

De gemeente Deventer is projectleider van “Meer dan een biertje” en werkt hierbij samen met de Politie IJsselland, Bureau Halt Regio IJssel Vecht, TACTUS instelling voor verslavingszorg.

Bij TACTUS is veel ervaring opgedaan met voornamelijk individuele leerstraffen “Middelen en Delict” voor jongeren die via de Raad voor de Kinderbescherming worden doorverwezen. De ervaring leert dat jongeren zeer bereid zijn om over hun gebruik te praten, de achtergronden van gebruik, hun gedachten, hun gevoelens.

Door deze openheid kunnen soms ook achterliggende problemen naar boven komen, waar hulp voor gezocht kan worden.

3.2 Doelgroep

- Jongeren in de leeftijd van 12 - 16 jaar die in de gemeente Deventer een strafbaar feit hebben gepleegd dat voor een Halt-afdoening in aanmerking komt (vernieling, baldadigheid e.d.). Bij het plegen van het delict is sprake van alcoholgebruik. Deze jongeren zullen het best bereikt kunnen worden op de momenten waarop de jongeren uitgaan, zich in deze uitgaansgelegenheden bevinden of deze na afloop verlaten.

3.2.1 Intermediaire doelgroep

- Ouders van de jongeren die door de politie zijn aangehouden. Zo snel mogelijk nadat de jongere door de politie is opgepakt, wordt de jongere naar de ouder(s) gebracht en worden de ouders in kennis gesteld van de aanpak van het project

3.3 Doelen

- De jongere kent de risico's van alcohol op de gezondheid
- De jongere kent de invloed van alcohol op het gedrag
- De jongere heeft inzicht in het eigen drankgebruik en de effecten ervan op zijn/haar gedrag
- De jongere heeft inzicht in de relatie tussen alcoholgebruik en het gepleegde delict/de overtreding
- De jongere heeft het voornemen minder te drinken
- De ouders kennen de aanpak “Meer dan een biertje”
- De ouders kennen de risico's van alcohol op de gezondheid van hun kind

- Ouders weten dat ze met hun opvoeding bij kunnen dragen aan het verminderen van het drinken van hun kind.
- De ouders kennen opvoedingsmogelijkheden in relatie tot alcoholgebruik van hun kind
- De ouders hebben het voornemen grenzen te stellen aan het alcoholgebruik van hun kind

3.4 Bereik

Het is lastig om een inschatting te kunnen maken over de omvang van de doelgroep, omdat het deels om overtredingen zal gaan waarop in de huidige praktijk geen actie wordt ondernomen. Echter, om het project een goede basis te geven en meetbaar te maken, zetten we in op een minimaal bereik van 50 jongeren en hun ouders per jaar.

3.5 Groeps grootte

Minimaal 4 deelnemers, maximaal 6 deelnemers volgen groepsgerichte preventiebijeenkomsten.

Indien er onvoldoende deelnemers zijn om op korte termijn een groep te starten, kan, om een snelle reactie mogelijk te maken, de leerstraf ook individueel worden aangeboden.

3.6 Contra-indicaties

- jongeren waarbij sprake is van overheersende psychiatrische of psychische problematiek
- jongeren waarbij sprake is van zware achterliggende problematiek.

4 Evaluatie en onderzoek

De pilot van het project loopt van maart 2007 tot en met december 2007.

In het eerste half jaar kunnen knelpunten worden opgelost, procedures en formulieren worden uitgetest en bijgesteld.

Vanaf september 2007 zal een onderzoek starten door de Radboud Universiteit van Nijmegen (Rutger Engels) naar de effecten.

5 Procedure

- De politie in de gemeente Deventer signaleert dat er sprake is van baldadig gedrag in combinatie met alcoholgebruik bij een jongere in de leeftijd van 12 – 16 jaar. De bedoelde gedragingen zijn beschreven in bijlage II;
- De politie maakt een aantekening van de gegevens van de jongere die minimaal nodig zijn voor de verdere administratieve afhandeling later op het bureau. Dit zijn (NAW gegevens):
 - naam
 - adres,
 - woonplaats
 - geboortedatum
 - tijdstip
 - reden aanhouding
 - de jongere is thuis afgeleverd/ de jongere is door de ouders opgehaald;
- De jongere wordt door de politie naar de ouders gebracht. De jongere en zijn/haar ouders hebben een folder ontvangen;
- Indien blijkt dat de jongere niet uit de gemeente Deventer afkomstig is, dan wordt de jongere naar het politiebureau gebracht, worden de ouders op de hoogte gesteld en gevraagd om hun zoon of dochter op te komen halen. De jongere wacht in de hal van het politiebureau, waar ook altijd een wachtcommandant aanwezig is;
- De jongere én de ouders wordt medegedeeld dat de jongere doorverwezen wordt naar Bureau Halt;

- De informatie van de jongere en zijn/haar ouder(s) gaat naar een vaste medewerker van de afdeling jeugdzaken bij de politie (A01 procedure)
- Deze medewerker verwerkt deze informatie en vult deze zo snel mogelijk aan.
- Er gaat een melding naar het HALT-bureau middels een fax.
- Het Halt-bureau roept de ouders en de jongere op en geeft nadere uitleg over het project en de consequenties bij onvoldoende deelname.
- Het HALT-bureau voert een screening uit op mogelijke zwaardere achterliggende problematiek en stelt vast of de jongere geschikt is voor deelname aan het project.
- Mocht blijken dat er sprake is van bedoelde problematiek dan zal voor een maatwerk-aanpak gekozen worden. Dit kan b.v. betekenen een individuele leerstraf of verwijzing naar de (TACTUS)hulpverlener.
- Het Halt-bureau schakelt TACTUS in.
- TACTUS nodigt op korte termijn zowel de ouders als de jongere uit voor deelname aan “Meer dan een biertje” (zie bijlage I voor beschrijving bijeenkomsten)
- De bijeenkomsten vinden plaats bij TACTUS
- Er zal rekening worden gehouden met schooltijden van de jongeren en werktijden van de ouders.
- De ouders krijgen een bijeenkomst
- De jongere volgt de cursus
- TACTUS verzorgt de afmelding naar het Halt-bureau middels een standaard afmeldingsformulier.
- Bij onvoldoende deelname vindt terugkoppeling naar de politie plaats en zal alsnog een boete worden opgelegd.

6 Begroting

Bij de uitvoering van de leerstraf gaan we er van uit dat een snelle reactie heel belangrijk is. Dat kan betekenen dat soms een leerstraf individueel zal worden uitgevoerd, om lik-op-stuk beleid mogelijk te maken. In de begroting is uitgegaan van een aantal individuele en een aantal groepsbijeenkomsten, uitgaande van in totaal 50 deelnemers.

Ouderbijeenkomst

Vorbereiding: 1 uur	€ 70,-
Bijeenkomst: 3 uur	€ 210,-
Materiaal:	€ 25,-

Totaal	€ 305,-

Individuele training jongere

Vorbereiding: 2 x 1 uur= 2 uur	€ 140,-
Bijeenkomsten: 2 x 3 uur = 6 uur	€ 420,-
Materiaal:	€ 10,-

Totaal	€ 570,-

Groepstraining van 4 – 6 jongeren

Vorbereiding: 3x 1 uur = 3 uur	€ 210,-
Bijeenkomsten: 3 x 2½ uur = 7½ uur	€ 525,-
Materiaal:	€ 25,-

Totaal	€ 760,-

Bij een bereik van 50 jongeren wordt uitgegaan van 75% groepsbijeenkomsten en 25% individuele bijeenkomsten. De totale begroting wordt daarmee:

40 jongeren : 5 (gem. aantal per groep)= 8 groepstrainingen	X € 760 =	€ 6.080
10 jongeren (individuele trainingen)	x € 570 =	€ 5.700
8 ouderbijeenkomsten	x € 305,00 =	€2.440
Folder (tekst en uitleg procedure), PR		€ 2.000
Evaluatie, verslaglegging		€ 2.000
Totaal		€ 18.220

Voorgesteld wordt de kosten als volgt te verdelen:

Gemeente Deventer	€ 10.220
Tactus	€ 4.000
Bureau Halt	€ 4.000

Het betreft hier vooralsnog een maximum bedrag. In geval er minder dan 50 jongeren worden bereikt nemen de kosten voor trainingen af.

BIJLAGE I

DE LEERSTRAF

De ouderbijeenkomst

Verantwoording

De ouders van de cursisten worden gezamenlijk uitgenodigd voor een informatieve bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst worden zij geïnformeerd over het cursusprogramma. Ook worden zij voorgelicht met betrekking tot de werking en effecten van alcohol en de trends onder jongeren. Veel volwassenen zijn niet goed op de hoogte van de werking en de effecten van alcohol. Dit gebrek aan actuele kennis beïnvloedt in belangrijke mate de houding die men aanneemt ten opzichte van het alcoholgebruik van hun kinderen. Vaak zien we dat ouders zich opvallend tolerant opstellen als het om alcoholgebruik gaat en het gebruik van drugs proberen tegen te gaan door dit te verbieden.

Willen ouders hun gedrag t.a.v. hun kinderen veranderen dan zijn kennis, houding en vaardigheden belangrijke factoren. Deze factoren zullen in de ouderbijeenkomst aan bod komen.

De ouderbijeenkomst biedt ouders tevens de mogelijkheid om met andere ouders in een vergelijkbare situatie ervaringen uit te wisselen.

Werkwijze

- De ouders worden uitgenodigd voor een informatieve bijeenkomst, voorafgaand aan de cursusbijeenkomsten van de jongeren.
- De trainer informeert de ouders met betrekking tot de procedure, de doelstelling en de programma-inhoud van de cursus "Meer dan een biertje". De trainer vraagt de ouders nadrukkelijk om hun kind te begeleiden tijdens het verloop van de cursus en toe te zien op diens aanwezigheid.
- De trainer verstrekt informatie over alcohol, de invloed op de hersenen, de gezondheid, de schadelijke gevolgen, en de jongerencultuur. (Kennis)
Ook wordt ingegaan op de verschillende motieven van jongeren om (veel) alcohol te gebruiken.
- Ouders wordt gevraagd naar hun opvoedingsstijl t.a.v. het drinkgedrag van hun kinderen (houding)
- Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Zembla programma (video) over keten en hokken.
- Ouders worden alternatieve opvoedingsmogelijkheden aangereikt welke gebaseerd zijn op wetenschappelijk onderzoek

Jongeren

Het project staat of valt met een snelle afhandeling. Als blijkt dat het niet mogelijk is om binnen drie weken groepsbijeenkomsten te organiseren zal de jongere een individuele cursus krijgen aangeboden.

Ook kan door het Halt-bureau bij de screening worden vastgesteld dat een individuele aanpak bij een jongere geëigend is.

Er zijn dan twee versies van de leerstraf:

- De groepsversie
- De individuele versie

Het programma van de individuele versie kan niet hetzelfde zijn als de groepsversie.

Bij de groepsbijeenkomsten is uitwisseling mogelijk met andere jongeren.

De besprekingen van het huiswerk en de presentaties kosten meer tijd.

Hierdoor zal de groepsversie uit drie bijeenkomsten bestaan en de individuele versie uit twee bijeenkomsten.

GROEPSVERSIE

Eerste bijeenkomst jongeren Middelenkennis

10 minuten	Inleiding: korte informatie over de leerstof Afspraken, mededelingen
15 minuten	Kennismaking
20 minuten	Invullen voormeting eigen alcoholgebruik Bespreken eigen alcoholgebruik
10 minuten	Invullen vragenlijst
20 minuten	Bespreken van de vragenlijst. Op basis van de inhoud wordt informatie gegeven over alcohol (en drugs)
45 minuten	Grenzen, formulier invullen en bespreken

Huiswerkopdracht: Weekstaatje bijhouden

Huiswerkopdracht: Wat is de invloed van alcohol op korte en op lange termijn. Hierover moet de tweede bijeenkomst een presentatie worden verzorgd.

Tweede bijeenkomst jongeren Je eigen gebruik

10 minuten	Inleiding: Terugkijken op 1e bijeenkomst, programma vandaag
60 minuten	Huiswerk: Presentatie van de opdracht (5 min per persoon) Nabespreken op inhoud en presentatie
20 minuten	Bespreken huiswerk (weekstaatje) aanvullende informatie over alcohol, evt. drugs. Hierbij kan ook uitleg gegeven worden m.b.v. een proefje
30 minuten	Voor- en nadelen van alcohol De voor- en nadelenlijst wordt ingevuld en besproken. Aan de orde komen: alcohol en delict; alcohol en vrienden
10 minuten	Invullen vragenlijst ernst v.h. delict. Bespreken van de antwoorden
10 minuten	Evaluatie

Huiswerk: foto-opdracht

Derde bijeenkomst Alcohol zonder risico's

10 minuten	Terugblik op de tweede bijeenkomst
30 minuten	Video 'Alcohol' en bespreking
30 minuten	Presentatie van de foto's met toelichting
30 minuten	Hoe ga ik om met groepsdruk en discussie 'verstandig gebruiken'
10 minuten	Evaluatie

BIJLAGE II

HANDHAVINGSARRANGEMENT ALCOHOLMATIGING JEUGD

Uitgangspunten:

- De zogenoemde 'Halt+-afdoening' (de afdoening in samenwerking met Tactus) komt in beeld indien jeugdigen zich onder invloed van alcohol schuldig hebben gemaakt aan één van de hieronder beschreven gedragingen.
- Bij een aantal feiten is tevens vereist dat er sprake is van baldadig of ordeverstorend gedrag. Andere feiten komen ook zonder dat de jongere onder invloed van alcohol is, in aanmerking voor de (reguliere) Halt-afdoening

Feit ³	1 ^e keer	Recidive	Niet-voldoening
D 530/453 Sr: Zich in kennelijke staat van dronkenschap op de openbare weg bevinden <i>en baldadig gedragen of orde verstoren</i>	Halt + (§ 3.9 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive: Halt ⁴ 2 ^e recidive: Dagvaarden ⁵	Bespreken in JCO-Jeugd
D 510: In het openbaar in staat van dronkenschap <i>het verkeer belemmeren, de orde verstoren of een anders veiligheid bedreigen.</i>	Halt + (§ 3.9 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive = Halt 2 ^e recidive: Dagvaarden ³	Bespreken in JCO-Jeugd
F 121 a APV: Alcoholhoudende drank nuttigen (binnen een door B en W aangewezen gebied)	Halt + (§ 3.9 Halt-aanwijzing) -> <i>mits betrekking hebbend op, baldadig gedrag of verstoring van de orde</i> Anders: Politietransactie: € 45,--	OM-transactie € 55,- -	Dagvaarden kantonrechter, eis € 65,--
F 121 b: Aangebrosen flessen, blikjes e.d. met alcoholhoudende drank bij zich hebben (binnen een door B en W aangewezen gebied)	Halt + (§ 3.9 Halt-aanwijzing) -> <i>mits betrekking hebbend baldadig gedrag of verstoring van de orde</i> Anders: Politietransactie: € 45,--	OM-transactie € 55,- -	Dagvaarden kantonrechter, eis € 65,--
F 121 c: Op/aan de weg, op het openbaar water/in een voor het publiek toegankelijk gebouw, alcoholhoudende drank nuttigen met gedragingen, die de openbare orde verstoren/het woon- en leefklimaat	Halt + (§ 3.9 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive:= Halt 2 ^e recidive: Dagvaarden ³	Bespreken in JCO-Jeugd

³ Feiten die op basis van dit arrangement behandeld moeten worden, worden door de politie aangeleverd, met vermelding van eerdere HKS-feiten (en herkenbaar gemaakt met een speciaal voorblad met informatie over project en handhavingsarrangement. Dit stuk maakt onderdeel uit van het dossier.)??

⁴ Mits niet in de voorgaande 12 maanden een Halt-afdoening dan wel strafrechtelijke vervolging heeft plaatsgevonden.

⁵ Geëist wordt een taakstraf t.w.v. het aantal Halt-uren + ca. 20%, voor elke 2 uren taakstraf staat één dag vervangende hechtenis bij niet voldoening (wat weer gelijk staat aan € 50).

aantasten/anderszins overlast veroorzaken			
F 122: in een inrichting/horecabedrijf de orde verstoren.	Halt + (§ 3.9 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive = Halt, 2 ^e recidive Dagvaarden ³	Bespreken in JCO-Jeugd
141 Sr. Openlijk geweld tegen goederen -> <i>mits schade per dader niet meer dan € 900,-- bedraagt</i>	Halt + (§ 3.1 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive: = Halt 2 ^e recidive: Dagvaarden ³	Bespreken in JCO-Jeugd
157 Sr. Brandstichting -> <i>mits schade per dader niet meer dan € 900,-- bedraagt</i>	Halt + (§ 3.2 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive:= Halt 2 ^e recidive: Dagvaarden ³	Bespreken in JCO-Jeugd
350 Sr. Vernieling -> <i>mits schade per dader niet meer dan € 900,-- bedraagt</i>	Halt + (§ 3.5 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive:= Halt 2 ^e recidive: Dagvaarden ³	Bespreken in JCO-Jeugd
424 Sr. Baldadigheid	Halt +(§3.6 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive:= Halt 2 ^e recidive: Dagvaarden ³	Bespreken in JCO-Jeugd
461 Sr. Verboden toegang	Halt (3.7 Halt-aanwijzing)	1 ^e recidive:= Halt 2 ^e recidive: Dagvaarden ³	Bespreken in JCO-Jeugd

BIJLAGE III

Theoretische uitgangspunten

1. Motivationale gespreksvoering

(Handboek verslaving, 1996: Gerard Schippers, motivational Interviewing, preparing people to change addictive behaviour, 1991: William R. Miller & Stephen Rollnick)

Toelichting:

Motivationale gespreksvoering is een onmisbaar instrument voor de trainer van "Meer dan een biertje". Motivationale gespreksvoering is een benadering om mensen te helpen hun problemen te onderkennen en om hen te helpen iets te doen met de huidige of potentiële problemen. Het is bijzonder nuttig voor mensen die weigerachtig zijn en ambivalent staan tegenover verandering. Het is bedoeld om mensen te helpen om hun ambivalenties op te lossen en de weg naar verandering in te slaan. Jongeren blijken vaak onvoldoende op de hoogte te zijn met betrekking tot de risico's en negatieve gevolgen op langere termijn van (overmatig) middelengebruik of betrekken deze informatie niet op zichzelf. Dit brengt met zich mee dat jongeren vaak niet ontvankelijk zijn voor de adviezen van (bezorgde) volwassenen.

2. Prochaska en DiClemente hebben een model ontwikkeld wat gebruik maakt van inzicht in de fases van verandering.

De theorie gaat ervan uit dat mensen bij gedragsverandering de volgende motivatie stadia doorlopen:

- In de precontemplatiefase (voorbeschouwing) overweegt een persoon nog niet om het gedrag te veranderen;
- In de contemplatiefase (overpeinzing) heeft een persoon het gedrag nog niet veranderd, maar overweegt dit wel te doen;
- Afwegingen leiden tot een beslissing
- In de actiefase is een persoon bezig het gedrag te veranderen
- Wanneer het gedrag veranderd is, weet de persoon dit met succes vol te houden (handhaving) of valt terug naar het vroegere gedrag.

3. Het competentiemodel

(Slot, N.W. 1988 Residentiele hulpverlening voor jongere met antisociaal gedrag; Slot, N.W. en Spanjaard H. 1996 Ontwikkelingstaken voor ouders van jonge kinderen. Het competentiemodel en gezinsgerichte hulpverlening).

Toelichting

We spreken van competentie als een individu over voldoende vaardigheden beschikt om de taken waarmee hij/zij in het dagelijkse leven geconfronteerd wordt op adequate wijze te vervullen. Hulpverlening gericht op competentievergroting sluit aan bij hulpverleningsvormen die gebruik maken van 'empowerment'. Empowerment wil zeggen: het aansluiten bij en versterken van (potentiële) krachten in een individu en/of de directe omgeving. De nadruk ligt op een positieve benadering waarbij het in eerste instantie gaat om het leren van nieuw gedrag, zodat individuen voor zichzelf een nuttige en betekenisvolle plek in de samenleving kunnen verwerven. Anders geformuleerd: de trainer spreekt cursisten aan op hun eigen krachten en kwaliteiten zodat zij deze omzetten in daadwerkelijke macht en invloed om (weer) grip te krijgen op het eigen leven.

4. Het resilience- (of veerkracht-) model

Volgens Vanistendael (2003) bestaat Resilience uit drie componenten. Daarom is het ook een rijker begrip dan 'coping' (iets aankunnen, zich kunnen aanpassen):

Een eerste component is **weerstand**: weerstand kunnen bieden tegenover vernietiging, of het vermogen om zijn integriteit te bewaren onder druk. Een tweede component is de

vaardigheid om een **leven positief uit te bouwen** in moeilijke omstandigheden. De derde component kunnen we omschrijven als het vermogen om **op lange termijn een levensperspectief te ontwikkelen**. Uit onderzoek blijkt dat kinderen dit vermogen opbouwen vanuit 5 elementen én een restgebied. Die vijf elementen zijn: gedragenheid, zingeving, vaardigheden, zelfwaarde en humor. Het restgebied zijn de dromen, de herinneringen en de plannen.

Resilience wordt opgebouwd in een permanent proces gedurende het hele leven, in een **interactie** tussen de persoon (het sociale systeem) en de omgeving. Resilience varieert dus voortdurend, naargelang de context en de verschillende levensfasen.

5. Overige theoretische uitgangspunten:

- De ervaring leert dat voorlichting aan jongeren het meest effectief is, wanneer daarin de kennis en ervaring van deze jongeren als uitgangspunt worden genomen.
- Van de jongeren wordt een behoorlijke mate van inzet en aandacht gevraagd. Gekozen is voor een grote mate van afwisseling in werkvormen, zodat de deelnemers zich zo optimaal mogelijk kunnen blijven concentreren op de inhoud van het programma.